

Назва дисципліни	Тренінг комунікацій
Викладач	Левчук Ірина Богданівна
Опис дисципліни	<p>Загальна інформація про дисципліну</p> <p>Освітній компонент «Тренінг комунікацій» спрямований на формування у майбутніх соціальних працівників важливих комунікативних навичок, курс має практичний характер і побудований у формі групового тренінгу.</p> <p>Предметом вивчення навчальної дисципліни є теоретичні засади та практичні аспекти комунікації як форми взаємодії між учасниками професійного спілкування. Комунікативні практики можуть бути використані для підвищення якості командної роботи в галузі соціальної роботи та гармонізації соціальних комунікацій в суспільстві, а також для успішної побудови кар'єри майбутнього соціального працівника.</p> <p>Метою викладання навчальної дисципліни «Тренінг комунікацій» є формування у здобувачів вищої освіти системи знань щодо сучасного стану комунікативних практик, а також вироблення практичних навичок комунікації. Вивчення курсу передбачає акцентування на умовах і критеріях ефективної комунікації, формування уявлення про ідеальну модель ефективного спілкування в умовах соціальних та політичних комунікацій. Основним завданням вивчення дисципліни «Тренінг комунікацій» є засвоєння здобувачами комунікативних практик.</p> <p>Згідно з вимогами освітньо-професійної програми здобувачі вищої освіти першого (бакалаврського) рівня вищої освіти повинні знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ сучасні тенденції розвитку комунікативних технологій, особливості професійної комунікації, умови й критерії ефективної комунікації; ➤ сутність методів і прийомів ефективної комунікації та комунікативного впливу; ➤ технології створення комунікативних ефектів у комунікації; ➤ стратегії організації перемовин; ➤ методи створення сприятливих умов для інтерв'ю та бесіди; ➤ стратегію налагодження комунікативних зв'язків; створення позитивного образу комуніканта;

уміти:

- кваліфікувати види комунікації;
- реалізовувати лінгвістичні норми комунікативної ефективності для різних типів комунікації;
- визначати характеристики аудиторії та адекватність звернення цільової аудиторії клієнтів соціальних послуг;
- аналізувати матеріали з позиції використання комунікаційних ефектів;
- вільно організовувати бесіду з метою діагностування, корекції, профілактики соціальних проблем;
- діагностувати та коректувати актуальні проблеми на дання соціальних послуг;
- обирати правильну комунікативну стратегію в конфліктній ситуації;
- працювати з інформацією, яка надходить за допомогою вербального та невербального способу спілкування.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач повинен оволодіти компетенціями:

1. Інтегральна компетенція: Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у соціальній сфері, що передбачає застосування певних теорій та методів соціальної роботи і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

2. Загальні компетентності:

ЗК1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та

синтезу.

ЗК4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК6. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК7. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК8. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК10. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК11. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК12. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

ЗК13. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети.

ЗК14. Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків.

ЗК15. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

3. Спеціальні (фахові, предметні компетентності):

ФК1. Знання і розуміння сутності, значення і видів соціальної роботи та основних її напрямів (психологічного, соціально-педагогічного, юридичного, економічного, медичного).

ФК2. Здатність прогнозувати перебіг різних соціальних процесів.

ФК5. Здатність до виявлення, соціального інспектування і оцінки потреб вразливих категорій громадян, у тому числі які опинилися в складних життєвих обставинах.

ФК8. Здатність застосовувати сучасні експериментальні методи роботи з соціальними об'єктами в польових і лабораторних умовах.

ФК9. Здатність оцінювати соціальні проблеми, потреби, особливості та ресурси клієнтів.

ФК10. Здатність розробляти шляхи подолання соціальних проблем і знаходити ефективні методи їх вирішення.

ФК11. Здатність до надання допомоги та підтримки клієнтам із врахуванням їх індивідуальних потреб,

вікових відмінностей, гендерних, етнічних та інших особливостей.

ФК12. Здатність ініціювати соціальні зміни, спрямовані на піднесення соціального добробуту.

ФК13. Здатність до розробки та реалізації соціальних проектів і програм.

ФК15. Здатність взаємодіяти з клієнтами, представниками різних професійних груп та громад.

ФК16. Здатність дотримуватися етичних принципів та стандартів соціальної роботи.

ФК19. Здатність оцінювати результати та якість професійної діяльності у сфері соціальної роботи.

Програмні результати навчання:

ПРН1. Здійснювати пошук, аналіз і синтез інформації з різних джерел для розв'язування професійних і встановлювати причинно-наслідкові зв'язки між соціальними подіями та явищами.

ПРН 2. Вільно спілкуватися усно і письмово державною та іноземною мовами з професійних питань.

ПРН 3. Ідентифікувати, формулювати і розв'язувати завдання у сфері соціальної роботи, інтегрувати теоретичні знання та практичний досвід.

ПРН 4. Формулювати власні обґрунтовані судження на основі аналізу соціальної проблеми.

ПРН 6. Розробляти перспективні та поточні плани, програми проведення заходів, оперативно приймати ефективні рішення у складних ситуаціях.

ПРН 7. Використовувати спеціалізоване програмне забезпечення у ході розв'язання професійних завдань.

ПРН 9. Використовувати відповідні наукові дослідження та застосовувати дослідницькі професійні навички у ході надання соціальної допомоги.

ПРН 10. Аналізувати соціально-психологічні процеси в малих та великих групах.

ПРН 11. Використовувати методи профілактики для запобігання можливих відхилень у психічному розвитку, порушень поведінки, міжособистісних стосунків, для розв'язання конфліктів, попередження соціальних ризиків та складних життєвих обставин.

ПРН 12. Визначати зміст співпраці з організаціями-партнерами з соціальної роботи для виконання завдань

	<p>професійної діяльності.</p> <p>ПРН 13. Використовувати методи соціальної діагностики у процесі оцінювання проблем, потреб, специфічних особливостей та ресурсів клієнтів.</p> <p>ПРН 17. Встановлювати та підтримувати взаємини з клієнтами на підґрунті взаємної довіри та відповідно до етичних принципів і стандартів соціальної роботи, надавати їм психологічну підтримку й наснажувати клієнтів.</p> <p>ПРН 18. Налагоджувати співпрацю з представникам різних професійних груп та громад; використовувати стратегії індивідуального та колективного представництва інтересів клієнтів.</p> <p>ПРН 19. Виявляти сильні сторони та залучати особистісні ресурси клієнтів, ресурси соціальної групи і громади для розв’язання їх проблем, виходу із складних життєвих обставин.</p> <p>ПРН 20. Виявляти етичні дилеми та суперечності у професійній діяльності та застосовувати засоби супервізії для їх розв’язання.</p> <p>ПРН 21. Демонструвати толерантну поведінку, виявляти повагу до культурних, релігійних, етнічних відмінностей, розрізняти вплив стереотипів та упереджень.</p> <p>ПРН 22. Демонструвати уміння креативно вирішувати проблеми та приймати інноваційні рішення, мислити та застосовувати творчі здібності до формування принципово нових ідей.</p>
<p>Перелік тем до освітнього компонента</p>	<p>Змістовий модуль 1. ПРОФЕСІЙНІ НАВИЧКИ АКТИВНОГО СПРИЙНЯТТЯ ТА ОПРАЦЮВАННЯ КОМУНІКАТИВНОЇ ІНФОРМАЦІЇ</p> <p>Тема 1 Тренінгове заняття з активного слухання.</p> <p>Тема 2 Тренінг зі сприйняття та інтерпретації інформації.</p> <p>Змістовий модуль 2. ВЕРБАЛЬНА ТА НЕВЕРБАЛЬНА КОМУНІКАЦІЯ</p> <p>Тема 3. Основні правила комунікації.</p> <p>Тема 4. Основи вербальної комунікації.</p> <p>Тема 5. Основи невербальної комунікації</p> <p>Змістовий модуль 3. ОСНОВИ ВЕРИФІКАЦІЇ ТА ПРОФАЙЛІНГУ В ПРОФЕСІЙНІЙ КОМУНІКАЦІЇ СОЦІАЛЬНОГО ПРАЦІВНИКА</p> <p>Тема 6. Принципи детекції комунікації.</p> <p>Тема 7. Типи комунікативних реакцій та роботи з ними.</p>

	<p>Тема 8. Робота з психотипами в комунікації: розуміння реакцій та адекватних форм комунікації.</p> <p>Тема 9. Профайлінг у професійній комунікації соціального працівника.</p> <p>Змістовий модуль 4. ТРЕНІНГ З ПРОФЕСІЙНОЇ КОМУНІКАЦІЇ СОЦІАЛЬНОГО ПРАЦІВНИКА</p> <p>Тема 10. Закони професійної комунікації соціального працівника. Засвоєння практичних навичок.</p> <p>Тема 11. Конфліктність у професійній комунікації.</p> <p>Тема 12. Сенситивний тренінг</p>
<p>Рекомендована література</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Безпалько О., Савич Ж. Спілкуємось та діємо: Навчально-методичний посібник. – К. – 2012. – 112 с. 2. Косенко Ю. В. Основи теорії мовної комунікації. Суми: СДУ, 2011. 187 с. 3. Ляпичева О.Л. Посібник до вивчення дисципліни «Основи теорії мовленнєвої комунікації». Дніпропетровськ: РВВ ДНУ, 2016. 44 с. 4. Опалюк О. М., Сербалюк Ю. В. Культура спілкування. Психологічні основи спілкування: Навчально-методичний посібник. – Кам'янець-Подільський, 2014. – 192 с. 5. Селіванова О. О. Основи теорії мовної комунікації. Черкаси: Вид-во Чабаненко Ю. А., 2011. 350 с. 6. Семенюк О.А., Паращук В.Ю. Основи теорії мовної комунікації. Київ: Видавничий центр «Академія», 2010. 240 с. 7. Семиденко В. А. Психологія спілкування. – К., 2008. – 152 с.